Ч 280 (779). Львів, второк дня 11. грудня 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 12 сот.
На провінції 14 сот.
В зайнятих територіях 5 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3).

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:	
На рік	36·— К.
„ півроку	18·— „
„ чвертьроку	9·— „
„ місяць	3·— „

В краю і державі:	
На рік	40·— К.
„ півроку	20·— „
„ чвертьроку	10·— „
„ місяць	3·60 „

За границю:	
В Німеччині	40 мар.
В Америці	20 дол.
В инших державах	60 фр.

Як відбуло ся проголошене Української Републики.

І шо-йно то був ясний день...

Гей заграє в Лаврі дзвін
Радісно в один розгін,
І воскресла Україна
Та від Сяна аж до Дін!

На день 22-го падолиста 1917-го року на 1-шу годину в полудне заповіла Українська Центральна Рада проголошене універсалу та проклямацію Української Републики. Комендант Київа ґенерал Цицович в порозуміню з „Ґенеральним Військовим Комітетом" та з комендантом київського військового округа полковником Павленком видали приказ, що всі війська розміщені в Києві мають брати участь в святі проголошення Української Републики.

Вже рано замаїв ся золотоверхий Київ голубо-жовтими та червоними прапорами. В місті від рана живійший рух та поважний, торжественний настрій. Йшли послідні приготовання до величавої маніфестації, що мала зазначитись великим днем, великою славною датою в історії наших визвольних змагань, в історії всего українського народу. Улицями гнали самоходи, а всі в сторону педаґоґічного Музея, до Української Центральної Ради. На конях перелітали післанці до ріжних військових частий. Порядку берегли „вольні козаки", кінні міліціонери. Ґенеральний Військовий Комітет назначив комендантом військ при параді полковника Капкана, відомого команданта полку ім. В. Хмельницького.

На Софійській площі.

Ще скоро перед год. 1-шою заповнили Софійську площу та всі улиці й площі довкола непроглядні товпи; нарід виглядав з вікон та бальконів камениць, богато людий обсадило дахи. На площу входить військо та уставляєть ся в чотирокутник довкола памятника Богдана Хмельницького. Перед памятником утворено порожний квадрат, довкола котрого станули кінні міліціонери. Несеть ся зразу тихий шум розмов, згодом шепіт росте, переливаєть ся в гамір; на лицях видно торжественний настрій в очах проміняу радість, а то глибоку задуму; всі очікують хвилі, коли почують торжественні, історичні слова та повною грудю кликнуть: „Хай живе Українська република!"

О годині 2-гій перерізали воздух сиґнали самоходових сирен. Несеть ся гомін тисячної товпи: „їде Грушевський". На площі падуть острі короткі прикази; військо презентує збрую; автомобіль серед грімкого „Слава" котить ся аж до порожного квадрату під памятником. За ним їдуть автомобілями Ґенеральні Секретарі гості, члени місій з Анґлії, Франції й Америки та без числа офіцирів.

Серед грімких, одушевлених окликів виходить Грушевський з самоходу та вступає на трибуну. Мовкнуть оклики затихає гомін, а понад товпу несеть ся голос голови Центральної Ради. Він представляє положене в якім тепер опинилась Росія та Україна. В Росії нема центрального правительства і тому Україна мусить проголосити ся суверенною републикою.

Відносини заставляють нас — говорив Грушевський — здійснити те, що недавно ще здавало ся нам більше віддаленим.

По промові лунають безперестанні оклики „слава". Грушевський сходить з трибуни.

Заграли дзвони.

Відізвались дзвони Софійського Собора. З їх музикою зливають ся дзвони всіх церков і монастирів.

І була хвиля, коли здавалось, що з мельодією дзвонів злітала в небо велика молитва зібраного народу, що дякував Всевишньому за висвободжене з тюрми, за визволене в довгої неволі. З Софійського Собора виходить 30 пар священиків та 5-тьох епископів із хоругвами та прямують поважний хід в порожний квадрат. Зачинаєть ся торжественний молебень. З соток грудий вириваєть ся грімкий спів молитва — подяка до Всемогучого, що дав дожити такої хвилі — а з неодного ока скотилась горяча слеза радости.

Універзал У. Ц. Ради.

По молебні входить на трибуну товариш президента міністрів Винниченко. В руках держить папір. Нарід знов підносить трикратний оклик: „слава". Поволи, виразно пливе з трибуни універзал Української Центральної Ради про знесене земельної власности та Українську Републику. Нарід слухає якийсь час тихо — відтак вириваєть ся оклик один — другий і сотки, тисячі кричать: „Хай живе українська република", „хай живе Центральна Рада", „хай живе Ґенеральний Секретаріят". Поволи голосні оклики затихають — і знов чути голос з трибуни.

По універзалі заграли військові орхестри „Ще не вмерла Україна". Потім Ґенеральний Секретар війни ґенерал Петлюра з гістьми, Ґенеральними Секретарями та офіцирами переходить перед фронтом уставлених військ із спрезентованою збруєю. Гордо глядить він на стрункі, кремезні постаті та на сяючі лиця: гордо глядять вони на свого начальника. Ґенерал Петлюра витає кождий відділ: відділи відповідають окликом: „слава". Перегляд тревав довший час, бо виступило 40.000 війська.

Почетний хід.

Скінчивши перегляд, уставляють ся Ґенеральні Секретарі, гості, члени місій і офіцири коло памятника й зачинаєть ся почетний хід військ. Кождий відділ їде із орхестрою та синьо-жовтими і червоними прапорами. Отвирає похід полк українських юнкерів, самі молоді хлопці. Відтак український полк ґеорґіевських кавалерів, самі високі, стрункі постаті з обгорілими, покарбованими обличами, з хрестами Ґеорґія на гордо випнятих широких грудях.

Далі їде витане овацийно представництво донських козаків. Коли їх провідник зрівняв ся з ґрупою під памятником кликнув: „Хай живе українська република". — В відповідь на се кликнув Петлюра: „Слава Донцям". Рівною лавою ідуть дві сотні Кубанців — в мальовничих строях. Нарід підносить оклики, витає щиро нащадків Запорожців. Гордо ступає I український полк Хмельницького з Капканом на чолі. Він гордий з того, що стся значна часть українського війська — се його почин. За ним ідуть піонїри, відтак з гарматами артилерійська дивізія, далі II. (запасний) полк Хмельницького, полк Полуботка, полк Т. Шевченка, далі українські київські „дружини" (міліція) та міліція укр. соціяльних революціонерів; замикає похід „вільне козацтво". Через цілий час почетного походу грають орхестри.

Військо йде домів. По улицях проводять їх товпи народу з окликами „слава". Площа опорожнюєть ся. Нарід і військо розходить ся. Всі чують, що зайшла переломова подія, про яку мріли їхні батьки та діди, що вони є горожанами Української Републики, — а в души несуть гомін слів голови Української Центральної Ради: Відносини заставили нас здійснити те, що недавно ще видавало ся нам більше далеке... (М. С.)

Свідки минулої слави вертають на Україну!

„Кіевская Мысль" з дня 29. падолиста приносить з Петрограду вістку, що український військово-революційний штаб в Петрограді звернув ся до народного комісаря для національних діл з просьбою дати йому змогу забрати з Ермітажа і Преображенського ґвардійського собора збережені там реліквії, знамена, грамоти то що і вернути їх назад на Україну. Святощі сї були забрані в епоху Катерини II. і перевезені в Петроград як кара за свободолюбні стремліня України. Полишене їх в Петрограді являєть ся символом старої всіми зненавидженої зависимости України. Комісар повідомляє, що за згодою Луначарською, під котрою доглядом остає Ермітаж і Преображенський ґвардійський собор, він уважав своїм обовязком вволити просьбу українського революційного штабу в Петрогаді. Рішено, що революційне правительство російської републики зверне торжественно Україні її національні святощі, забрані Катариною II.

Україна проголошує невтральність.

БЕРНО ШВ, 8. грудня (Ткб). Українське пресове бюро доносить з Київа:

Дипльомати коаліції заявили 7. грудня Українській Центральній Раді, що їх правительства є готові признати Українську Републику зложену зі всіх національних територій, як що Україна зобовяжеть ся продовжати війну по стороні коаліції.

На сю предлогу відповіла українська державна рада (Центр. Рада — Ред.) „Українці бажають задержати строгу невтральність, щоби зєднати собі приязнь обох воюючих сторін, бо з одної сторони мусять вони подбати про успішний розвій в нутрі, а з другої мати вільну руку, щоби бути в силі успішно виступити проти московського централістичного духа".

Українське міністерство фінансів.

КИЇВ, 28. жовтня. Нарада відбута під проводом Ґенерального Секретаря фінансів Туган-Барановського, при участи представителя канцелярії державного банку, управляючого державною скарбовою палатою, комісаря акцизних поборів — по розглянену проекту доповнення після правительственної інструкції Секретаріяту фінансів, признали, що на Секретаріят фінансів пяти ґуберній розтягають ся всі функції міністерства фінансів; всі державні кредити їдуть

у Секретаріят і ними він розпоряжає; Секретаріят є в праві накладати податки, представляючи проєкти наложеня до затверджeня правительства, Секретаріят укладає розходи пяти ґуберній; в його заряді находить ся головна скарбниця України.

Не проливати-мем своєї крови на чужий приказ за чужі справи!

В Українськім Січовім Війську видано приказ: Товариші Стрільці! Українська Центральна Рада в Києві проголосила независиму Українську Републику. Тілом стало то, за що через сотки літ боров ся український нарід Трісли кайдани, розвалила ся довговічна темна тюрма і на її руїнах встав вольний і дужий український нарід.

Вже не буде чужинець панувати над ним, пити його кров і піт, глумити ся над ним і знущатись. Богатства української землі не будуть збогачувати чужинців

Сини України не будуть проливати своєї крови на чужий приказ за чужі справи.

Український нарід за кордоном став паном на своїй землі. Власною силою без чужої помочи здобув собі належне право і волю і на сторожі молодої волі поставив власну силу, солідарність, орґанізацію, міліонову власну армію і фльоту.

Ударили радісно усі українські серця, бо для всего українського народу настає новий щасливий час. Лучі сього сонця, що зійшло у Київі пробють хмари над всею Україною над кождою її частиною.

А найраднійше бють нині серця Українських Січових Стрільців, бож Українські Січові Стрільці перші підняли зброю проти віковічного гнобителя України. Вони своєю кровю. своїм геройством помогли звалити злопамятний царат, вони своїм примірoм кликали до боротьби Закордонних братів Тож се стрілецьке Свято, на якому лунає „вже воскресла Україна“.

Гриць Коссак м. п.
отаман У.С.С.

Праця коло відбудови української держави.

(Правительство. — Військо. — Фльота — Відношенє населеня. — Проти анархії).

Викликана виступом Корнілова, а в найновійших часах большевицькою резолюцією, анархія в Росії стала перекидати ся й на Україну Зачали лучатись случаї рабунків та убійств. Допускали ся того відділи військ, що складали ся головно з Москалів, які покидали фронт та йшли на добичу.

Зірванє коаліції з большевицьким правительством, а в слід за тим із Україною, було видачею долі цілої Росії в руки кількох жидівських авантурників, які користаючи з неладу та знеохоченя широких темних мас до війни та до всякого правительства, пхали Росію в пропасть.

До того посягуваня ріжних російських правительств на українські землі та відгрожуваня на адресу Центральної Ради, які викликали спонтанічне творенє українського війська — от се все були причини, чому Українська Центральна Рада рішила ся на важкий в наслідки факт проголошеня суверенної Української Републики.

Присутність англійської, французької й американської місії при проголошеню републики, відтак вістка, що всі військові аташе коаліції повтікали та схоронили ся в Київі, — се означає, що коаліція звертає ся до українського правительства, яко одинокої зорґанізованої і сильної власти в Росії. Про силу Українського Генерального Секретаріяту, яко виконуючої власти доказує прилученє українських ґуберній до України та доповненє потрібних Секретаріятів.

З інформацій, які дав нам хор. Салдан, виходить, що власть Українського правительства признають всі Українці, деб вони не були та що силу тої власти відчувають самі Росіяни. Сейчас по проголошеню републики, коли то до почетного походу стануло 40.000 українського війська з самого Києва та найблизшої околиці, зявилась в Центральній Раді депутація спроваджених до Києва Оберучевим козаків та просила вислати їх з Києва куди инде. І слідуючими днями поїхали вони ешелонами в поїздах з Києва. Всі юнкерські школи з Києва перенесено, остала лиш одна школа для юнкерів Українців, як завязок цілої сіти шкіл для вишколюваня українських офіцирів. Чим раз більше росте число української армії. Творять ся полки піхоти, кінноти, артилерії, піонірів — і то так в середині краю як і на фронті. Згаданий хорунжий знає на фронті два свіжі полки Тараса Бульби й Остапа Бульби. Генеральний Секретар війни ґенерал Семен Петлюра обняв начальний провід всеї оружної української сили візвав всіх українських вояків із під Риґи, куди вислав був їх Керенський здержувати Німців, щоби прибули на Україну. Дотеперішну зорґанізовану, армію обчисляютя на 9 корпусів.

Слід би згадати про внутрішну орґанізацію українського війська. Найменшою одиницею є чета з четарем на чолі, далі сотня з сотником, курінь з осоманом, полк з полковником, бриґада, дивізія, корпус. На разі ріжнять ся від прочого війська тим, що мають ковніри облямовані червоним, подібно як У. С. С. синім. Треба сподіватись, що розписаний конкурс, на однострій для українського війська доведе скоро до відріжненя українського війська від російського.

Чималу силу представляє також українська фльота. Ціла фльота Чорного Моря вивісила українські прапори, дуже богато названь кораблів змінила на чисто українські. Комітет чорноморської фльоти підчиняєть ся виключно приказами Центральної Ради. Треба взяти під увагу, що моряки Чорно-морської фльоти, се свідомий український революційний елемент, який нераз ставив у скрутне положенє царське правительство.

До розпорядимости Української Центральної Ради поставили ся також всі зелізничники і почтовці та телеґрафісти. На зазив має Центральна Рада довільну скількість поїздів до транспорту війська чи чого-небудь иншого. Та вже мабуть з найбільшим одушевленем стануло при Центр Раді селянство. І то не лише тому, що воно найдовше плекало традиції козацтва, але й тому, бо переконало ся, що Центр. Рада справді щиро заходить ся коло сеї найважнійшої верстви населеня на Україні, що Рада разом з проголошенем републики, видала універзал, яким зносить земельну власність не трудових земельних власників. І селянство дасть на заклик Ради все, воно попре її чи ділом чи грішми чи збіжем.

Проти анархії стараєть ся Укр. Ґенеральний Секретаріят виступити всіми середниками. В тій цїли зорґанізовано ґуберняські, уїздові та волосні комітети, які мають берегти всюди порядку. Крім вільного козацтва (міліції), яке скрізь зорґанізувало ся, дав Ґенеральний Секретаріят до помочи комітетам відділи лінійних військ, що безпосередно підлягають головній управі секретаря Петлюри. Можна сподівати ся, що в короткім часі буде заведений лад. що всі чужі елементи, що ширили всюди пострах будуть усунені та що відтак рішенем Українських Установчих Зборів приступлять до передачі сконфіскованих земель.

В якій мірі Українці почувають себе панами на своїй землі, най посвідчать такий факт. При відкритю третього всеукраїнського військового зїзду не зарядив київський епископ Никодим щоби відправити по всіх церквах торжественний молебен та торжесьвенно прибути з процесією на відкритє зїзду. В кілька день опісля дістав він письмо від жовнірів полку ім. Богдана Хмельницького, щоби він, як йому весь український рух байдужний, а навіть противний, покинув Київ та перенїс ся куди завгідно, Як поставив са супроти сего жаданя еп Никодим — сего на разі не знаємо.

Українська Центральна Рада вповні заслугує на довіре та поперте населеня, бо показала йому, що її праця се вислів довгих, основних нарад та довгої, тяжкої приготовної праці. Вона доказала фактами свою зрілість та політичний розум — тому тепер стоїть на руїнах російської держави як сильна власть. Ніхто не зуміє збурити те, що до тепер збудовано. Український нарід однодушно боронити ме своїх прав до останнього віддиху, до останньої кроплі крови — супроти кого воно не було-б.

Заступники української републики при мирових переговорах.

До „Czasу“ доносять з Цюриху: Між петроградським правительством большевиків і київською Українською Центральною Радою ведено переговори що до спільного заступництва при заключеню миру. Ленін обіцяв вже торжественно Українцям допустити до мирової конференції заступників України. Питаня праводержавних відносин України до Росії має рішити ся по заключеню мира на основі народного голосованя.

Війна.

Нова мирова нота папи.

ФРАНКФУРТ. Frankf. Ztg доносить з Копенгаґи: Примас католицької церкви в Данії, епископ з Еук (Euck), заявив, що протягом найблизших 14 днів появить ся нова мирова нота папи, котрої коаліція не буде вже могла поминути мовчанем.

Росія уневажнює свої довги.

АМСТЕРДАМ (Райтер) „Daily Telegraph“ доносить з 6. с. м: Оголошений нині декрет проголошує уневажненє всіх заграничних позичок та здержанє виплати процентів від них.

Банкроцтво Росії.

БЕРЛІН. Tagesanzeiger доносить: Найважнійшим предметом нарад конференції коаліції в Парижи було державне банкроцтво Росії. Французький міністер скарбу звернув увагу американських делеґатів на факт, що Франція умістила в Росії около 20 міліярдів франків. Американські делеґати успокоювали французьких членів конференції, прирікаючи між иншим Франції позичку в сумі 1 міліярда долярів. Французькі делеґати приняли ту оферту, але зазначили, що через те збільшають ся зобовязаня Франції. Вкінци принято американське внесенє, щоби супроти Росії не виступати провокаційно, щоби не викликати банкроцтва Росії, котрим могли би Росіяни послугувати ся як погрозою, коли би коаліція не хотіла вдати ся переговори за загальний мир.

Кождий передплатник „Українського Слова" має наш внесок у своїх руках, тож просимо його виповнити і враз з зачетом грошевим переслати до Ц. к. Австр. військового фонду для вдів і сиріт у Львові, Словацького 16.

Анґлійці заняли Хеврон.

ЛЬОНДОН. Урядове військове звідомлене з Палестини доносять про обсаджене Хеврону.

Коли можливий мир з Росією?

БЕРЛІН. Voss. Ztg доносить з Відня: В віденських кругах думають, що десятьдневе завішене оружя заключено длятого, щоби т[illegible]м ча сом нарадити ся над важними пересуненями військ і иншими важними рішенями. Загально всі переконані, що протягом ще сього року почнуть ся властиві мирові уклади з Росією і Румунією.

Большевики при виборах до конституанти.

ПЕТРОГРАД. В виборах до конституанти на большевиків впало понад 50 прц. всіх голосів. Мають запевнених 5 мандатів. Кадети будуть мати 4 місця. Соціялісти революціонери одно місце.

В Кронштаті впало на большевиків $^4/_5$ всіх голосів.

Рух за миром в Анґлії

МОНАХІВ. Münchener Ztg. доносить з Ротердаму: Daily News приносить відозву членів обох палат анґлійського парляменту, яка накликує уряджувати публичні віча в справі мира на основі порозуміня.

Революція в Портуґалії.

АМСТЕРДАМ. (Райтер). Після депеші з Опорто вибухла в Лісбоні революція. Подробиць доси нема. Також в Опорто прийшло дня 5. с. м. до розрухів. Зрабовано пекарні. Дві особи убито, 60 ранено а 78 арештовано. Товпа витала жовнірів, що не хотіли посередничити.

ЛЬОНДОН (Райтер). Революція в Опорто скінчила ся успіхом революціонерів. Правительство подало ся до димісії. Альфонсо Коста мав утворити тимчасове правительство, до котрого належить також бувший портуґальський посол в Берліні Сідоніо Paes. В Лісбоні і Опорто спокій.

ПАРИЖ. Temps доносить з Мадрита: Покищо нема подробиць про події в Лісбоні. Революційним рухом мало кермувати уніоністичне сторонництво, помимо того, що спротивила ся тому управа тої партії. Від довшого вже часу було кабінетове пересилене. Альфонсо Коста постановив з приводу завзятих атаків на його особу зложити уряд. Кабінет опісля зреконструовано. Він складаєсь дальше з демократів. Пересилене ще не полагоджене, внаслідок чого положене ще більше замотало ся, а головною причиною революційного руху є аґітація максималістичних живел, котрі є противні участи Портуґалії в війні.

НОВИНКИ.

— **Від видавництва. В заголовку нашої часописи подано нові условя передплати „Українського Слова" на рік 1918. Поодиноке число „Укр. Слова" коштує від нині у Львові 12 сот., на провінції 14 сот.**

— **О ратунок для Східної Галичини.** В днях 5 і 6. с. м. відбули ся в Президії міністерства конференції УПР. з правительством в господарських справах. Від правительства взяли участь: през. мініcтрів Зайдлер, міністри: Гефер, Гоман, Чап, Тоґенбурґ, Сільва-Тарука, шеф секції бр. Ертль, намісник ґр. Гуйн і президент централі Гербст. Від УПР. були: Др Е. Петрушевич, Др Е. Левицький, Др. Л. Бачинський, Др Теофіль Окуневський, Др Олександер Колесса, Лев Левицький, Др В. Бачинський і ґен. секр. Струк. Обговорювано наші найбільше пекучі економічні домаганя, передовсім в справі відбудови Східної Галичини на основі меморіялу врученого міністрам УП. Репрезентацією. З окрема порушено справу реквизиції, военних чинитьб, виселенців, причанків військових і для родин вивезених, ратункову акцію, справу апровізації, наші домаганя в справі реорґанізації Централі для відбудови краю, піднесене рільничої продукції, авторизацію Сільського Господаря і инші. Заходи УПР. принесли покищо той реальний успіх, що през. мін. Зайдлер виєднав у Цісаря те, що Начальна Військова Команда відступила з військових запасів **сто ваґонів муки** для цивільного населеня Галичини.

— **Гість з Української Републики.** В нашій редакції явив ся д. Микола Салдан хорунжий У. С. В. що діставши ся в полон під Потуторами, перебував довший час у Києві і прямо з Києва найкоротшою дорогою вспів добитись до Львова. Частину інформацій і матеріялів одержаних від того свідка найновійших подій на Україні подаємо в нинішнім числі „Українського Слова".

— **Національний Музей у Львові** (вул. Мохнацького ч. 42) відчинений для публики у второк і пятницю від $^1/_2 2 - ^1/_4 4$ по пол.

Cui bono? В ч. 18 (36) з дня 20. жовтня с. р. півмісячника „L'Ukraine", видаваного п. В. Степанківським в Льозанні, у Швайцарії, поміщена під заголовком „Українці і національна автономія в Австрії" допись якогось „Українця з Австрії" з дати 30. вересня с. р., в котрій пише ся, що австр. президент міністрів Зайдлер в програмовій промові виголошеній при відчиненю осінної сесії парляменту; заявив, що „програмою правительства є національна автономія в Австрії". Сконстатувавши, що се здавна рівнож програма австр. Українців, дописуватель каже дальше так: „Факт що правительство Карла I, спізнало конечність ввести автономію є доказом, як сильним є в Австрії рух до перестрою її в модерну державу. На жаль — правительство не могло було рішитись явно причалити до клича нац. автономії; воно задержувалось на компромісі, що міг спонукати до залишеня всяких надій. Тепер же др Зайдлер заявив, що хоче ввести нац. автономію у всіх провінціях момархії! (sic! — Ред.). Сконстатувавши, що так поставлена розвязка справи не вдоволяє ще цілком Українців, котрі кажуть, що правдива нац. автономія можлива лише при поділі краю і котрі тому ведуть у парляменті опозицію, автор дописи каже: „Поки-що згаданий зворот в промові дра Зайдлера не є так рішучим, щоби не дозволяв припускати бодай можливости дискусії на сю тему. А саме на серіозну та основну дискусію на тему політичної реформи в Австрії покладають приятелі сеї держави всю свою надію. Коби ся надія здійснила ся та коби Українці знайшли остаточно в Австрії огнище свого національного розвою та почували себе вільними від усіх кайдан, що на них вложили їх вороги — Поляки!"

Здавало-б ся для простодушного укр. читача, що тут все в порядку: „Українець з Австрії" інформує у французькій мові заграницю, каже про невдоволене Українців, ще й лає Поляків.

— **Концерт в честь Ексц. Митрополита** відбуде ся в середу дня 12. с. м. о год. $7^1/_2$ вечером. Підписаний Комітет просить, щоби Публика явила ся в салі вже о год. $7^1/_4$, бо з хвилею, як Екс. Митрополит явить ся на салі, з ударом $7^1/_2$ год. почне ся концерт. В часі продукції поодиноких точок вхід на салю безусловно зборонений. Зарезервовані білети, о скільки не будуть до вторника полудня побрані, Комітет передасть кому иньшому. Комітет.

— **„Свобода" українізації.** Під таким заголовком приносить „Новое Время" з 15 (28) жовтня телеґраму з Києва, в якій так і видно безсильну злість. Ось що там пишеть ся: „Генеральний Секретар для просвітних справ Стешенко, знакомлячись офіціяльно з начальниками середних і низших наукових закладів міста Києва, виголосив промову, в якій заявив, що з тими, хто не признає засади Українізації, Генеральному Секретаріятови не по дорозі й вони мають шукати собі служби на иншім місци".

— **Не так склало ся як бажало ся.** На лісту кандидатів до всеросійських Установчих Зборів ввійшли були з Києва Шульґін, Петро Струве, Савенко, проф. Богаєвський — разом 24 кандидатів „внѣпартійного русского блока". Цікаве, що українські селяни не хотіли нічого чути про Установчі Збори. „Нов. Время" з 28. н. ст. жовтня доносить, що селяни виганяли з сіл особи, яких післано для зложеня ліст, в наслідок чого ліст не може ся зробити.

— **Іменоване Українця** „Wiener Ztg" оголошує: Цісар іменував старосту в політичній адміністрації на Буковині дра Льва Ека радником намісництва у Львові.

— **Українська Бурса в Бережанах.** На днях отворено Українську Бурсу з ґімназійним прив. курсом правильної науки для 4 нисших кляс, який тревати ме до часу піднятя науки в ц. к. ґімназії. Зголошеня на курс і до бурси приймає голова; о. Василь Дубицький, катихит ґімназії.

— **Позір Долинщина!** Дозірочні збори Повітової Укр. Народної Ради (давнійше Комітету), відбудуть ся в суботу 15. грудня о год. 1. в полудне в комнатах Повітової Господарсько-торговельної Спілки (Повітова Канцелярія) в Долині. Важні справи; просить ся прибути. Хто не одержав запрошень, дістане на місци карту вступу. Того дня о год, 11. відбуде ся Засідане Спільної (3 філії) філіяльної Ради тов. „Сільський Господар" в Повітовій канцелярії філії „Сільського Господаря" в Долині. Філії Болехівська і з Перегинська зволять вислати по 3. своїх виділових як делеґатів.

— **Друкарська ошибка.** В „Укр. Слові" з суботи в статі про „Просвіту" напечатано, що виданя „Просвіти" коштували 516 міліонів, а має бути тисячів.

— **Орґанізуймо ся!** (Допись з краю). Від довшого часу накликували Ви наш загал, щоби при підписуваню VII. военної позички мав на увазі наше одиноке Товариство обезпечень на житє „Карпатію" яка приймає обезпеченя у VII. военній позичці. Сей Ваш поклик зовсім оправданий. Нарід особливо по селах, масово підписує VII. воєнну позичку особливо, що староства облекшують йому сповнене сього обовязку, висилаючи по селах своїх делеґатів, які ходять від хати до хати і збирають підписку. Приняла ся вже також в нашім народі форма підписки через обезпечене у военній позичці, тим більше що згадані делеґати староства є аґентами асекураційних Товариств. Знаю примітом що в однім українськім повіті зібрано таких обезпечень у военній позичці на 1 і чверть міліона корон. Тільки не думайте що для нашої „Карпатії". Ні, для чужого асекураційного Товариства, яке, коли так йому піде в цілім краю, добре поживить ся між нашим народом. Тимчасом за нашу „Карпатію" нема кому подбати, хоть здавало би ся що вона між нашим народом повинна бути перша. Адже в кождім нашім повіті є інституції і люди, які повинні уважати своїм народним обовязком подбати, щоб гріш нашого селянина віддаваний на военну позичку не збогачував чужих асекураційних Товариств,

тільки причинив ся до зросту нашої народної інституції; адже в кождім селі є український священик, який словом і ділом повинен би підперти сю справу, є учитель, є свідомі селяни, які стали би до помочи в сій організаційній праці! І так само, як чужі асекураційні Товариства оплачують людий, які для них працюють, „Карпатія“ винагородила би кождого, за його працю. Чому чужі люди мають стягати з нашого народу десятки і сотки мілїонів а наша власна інституція має ледви животіти. При теперішній военній позичці богато вже занедбане, але ще богато дало б ся направити, як би тільки ті, що мають обовязок дбати за народні справи в повіті і селі взяли ся безпроволочно до дїла С.

— Обезпечене в 7-ій военній позичці полягає на тім що підписчик замість готівки обезпечує собі на випадок дожитя або родині на випадок вчаснійшої смерти облїґації военної позички. Ся форма підписка военної позички для підписчика найкориснійша через те, що підписчик за малу щорічну премію може забезпечити собі високу суму в облїґаціях военної позички і для держави найвигіднійша вона через те, що як найширші круги населення за малу щорічну премію можуть брати участь в підписаню високої суми военної позички. Таким чином обезпечене в военній позичці се найлїпша льокація капіталу. Вправді корисно і в иньших товариствах обезпечуватись та найкориснїйші умови обозпечення має тільки ц. к. австрійський військовий Фонд вдів і сиріт. Всякі інФормації уділює Товариство в Краєвім Бюрі для Східної Галичини (Відділ военних обезпечень) у Львові, ул. Словацького 16.

Бібліоґрафія.

Иоган Вольфанґ Гете: „Герман і Доротея. Поема з німецького міщанського житя з XVIII. столїтя з передмовою, в перекладі дра Івана Франка з примітками Івана Калиновича. Накладом „Всесвітної Бібліотеки“ як № 7/8. Львів. 1917, 8°, портрет + 80 стор. Ціна К 1·60. Переклад зладив пок. наш письменник в 1913 році покористуючись переводом дра Яр. Гординського а справив проф. Ю. Рудницький. Перейшовши стільки рук, переклад являєть ся досить добрим переводом, цінним вкладом у нашу бідну перекладну лїтературу а помічним підручником для ґімназіяльної молодіжи при науці німецької епопеї Гетого. Д. Л.

Оповістки.

Второк, дня 11 грудня 1917.

Нині: 11. грудня гр.-кат. Стефана, рим.-кат. Дамазія.

Завтра: 12. грудня гр.-кат. Парамона фіз., рим.-кат. Александра.

⊖ Послідний час зголошувати ся до У. С. С. тим, що родили ся в р. 1900. Перед 31. грудня 1917 всі ті мусять безумовно ставити ся до побору в Коші У. С. С. в Пісочній коло Стрия. Потрібні документи: а) посвідка парох. уряду, що доброволець роджений в р. 1900. б) призволене родичів. Рекрутуючий Уряд У. С. С. Станиславів 1. XII. 1917, Голуховського ч. 64.

З німецької головної кватири.

З дня 10. грудня 1917.

На східнім фронті:

Союзні армії заключили перемирє з російськими і румунськими військами на фронті між Дністром і устєм Дунаю.

Македонський фронт:

Ніяких більших ділань.

На італійськім фронті:

В дельті Пяве здобули угорські гонведи італійський причілок мостовий над Сіле на захід від Сапро Сіле і полонили понад 200 Італїйців.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Кружок „Сільського Господаря“ в Гнильчу складає сею дорогою щиру подяку тов. „Сільський Господар“ у Львові за доставу насіння на озимі засіви, що було одиноким ратунком для знищеного евакуацією населення. — За кружок С. Г. о. Шираневич.

Звичайні Загальні Збори

членів „Кружка Землякїв у Відни“ відбудуть ся дня 22. грудня 1917 о год. 7 вечером в ресторані „Tischlera“ I. Schauplergasse № 6, на котрі всїх членів запрашає — Виділ.

Надзвийайні Загальні Збори

Спілки господарсько-кредитової в Вигнанці, відбудуть ся дня 16. грудня 1917 о годині 2 по полудни в комнаті стоваришеня.

Порядок дневний:

1) Відчитане протоколу з попередних загальних Зборів.
2) Справоздане Управи з діловодства за роки 1914/1917,
3) Затверджене 3 членів Управи в місце уступивших,
4) Вибір Надзираючої Ради з 7 членів в місце уступивших,
5) Вибір комісії ревізийної з 3 членів і
6) Внесене і запити членів.

За Управу Спілки
Василь Боройко.

Оголошене.

Надзвичайні загальні збори Господарської Спілки для збуту худоби зареєстрованого стоваришення з обмеженою порукою в Рівчацях повіт Дрогобич почта Мединичі відбудуть ся дня 23. грудня н. ст. 1917 в комнатах читальні Просвіти в Рівчицях о год. 2 по полудни з слідуючим порядком:

1. Звіт Управи Спілки за 1917 рік.
2. Вибір Дирекції.
3. Вибір Ради надзираючої.
4. Внески членів.

Наколиби на зборах не явило ся статутом приписане число членів, відбудуть ся того самого дня другі збори о годині 3 по полудни при кождім числі членів.

Рівчиці, дня 8. грудня 1917. За „Господарську спілку для збуту худоби“ зареєстр. стоваришене з обмеж. порукою в Рівчицях Петро Осередчук заст. голови Ради надз.

Видає і відвічає за ред.: Др. Андрій Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19

